

Notitie

betreft: Uitbreiding Haven Heijen - lichthinder
datum: 18 november 2020
referentie: TKe/EBo/KS/O 15652-40-NO-001
van: ing. E.W. Boontje

1 Inleiding

Binnen het bestemmingsplan Haven Heijen (bestemming Bedrijventerrein) worden lichtmasten toegestaan tot een hoogte van 20 m.

Naar aanleiding van de ter inzagelegging van het voorontwerpbestemmingsplan Haven Heijen zijn door bewoners van woonboten gelegen ten noordoosten van het plan inspraakreacties ingediend met betrekking tot de hoogte van de lichtmasten. De reactie luidt als volgt:

"Er mogen lichtmasten worden geplaatst met een maximumhoogte van 20(!) meter op het nieuwe terrein. Het leefmilieu wordt daardoor sterk aangetast!. Op welke manier gaat de gemeente voorkomen dat wij niet getroffen worden door lichtvervuiling? Wat ten koste gaat van onze gezondheid en de fauna".

In voorliggende notitie wordt ingegaan op mogelijke lichthinder van het plan, zowel bij de woonboten als ter plaatse van omliggende woningen.

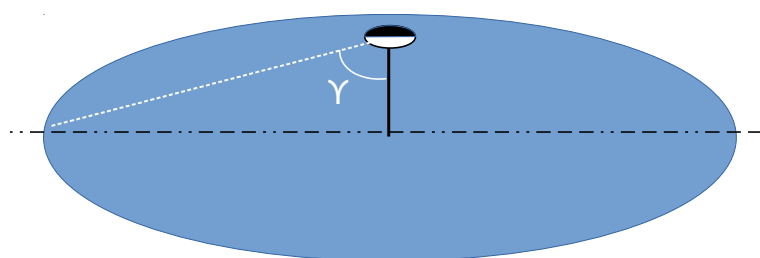
2 Richtlijn lichthinder

Bij de beoordeling is gebruik gemaakt van de Richtlijn lichthinder d.d. maart 2020 van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV). Deze richtlijn kan als algemeen geaccepteerd worden aangemerkt bij toetsing van de lichtmissie en -emissie.

In een havengebied is doorgaans sprake van hoge bedrijfsinstallaties zoals kranen. Omwille van de veiligheid is bij duisternis verlichting benodigd tijdens de activiteiten met deze installaties. Wanneer de lichtmasthoogte te laag wordt gekozen ten opzichte van de te verlichten installaties en activiteiten zouden de armaturen in de lichtmast relatief horizontaal moeten worden uitgericht. Dit impliceert echter dat in dat geval niet alleen de installaties en activiteiten beschenen worden, maar ook het achterliggende gebied buiten het bedrijventerrein. Dit is niet wenselijk.

Bij een hogere lichtmasthoogte kunnen de activiteiten op het bedrijventerrein meer van bovenaf belicht worden en kan lichtuitstraling naar de omgeving juist worden voorkomen.

In de Richtlijn lichthinder staan in dit kader aanbevelingen met betrekking tot de lichtuitstraling richting de omgeving. Wanneer de omgeving bestaat uit gebieden met een lage of zeer lage omgevingshelderheid, zoals buitenstedelijke/landelijke (woon)gebieden of natuurgebieden, wordt aanbevolen de uitstralingshoek γ van het armatuur door voldoende afscherming te beperken tot ten hoogste $88,9^\circ$, dan wel $87,7^\circ$. Hierbij wordt de uitstralingshoek gemeten vanaf de verticaal (lichtmast), zie onderstaande figuur.

Door binnen het plan een maximale masthoogte van 20 meter toe te staan, is het mogelijk relevante bedrijfsinstallaties en -activiteiten op het bedrijventerrein te verlichten, terwijl gelijktijdig aan de aanbevolen maximale uitstralingshoek conform de Richtlijn lichthinder kan worden voldaan. Hiermee wordt lichthinder c.q. verstoring in de omgeving voorkomen.

Naast de aanbeveling met betrekking tot de maximale uitstralingshoek worden in de Richtlijn lichthinder ter voorkoming van lichthinder eisen gesteld aan de maximale verlichtingssterkte bij woningen en de lichtsterkte van armaturen in de richting van omwonenden. Voor wat betreft de woonboten zijn hierbij de eisen die gelden voor landelijk gebied (E2: gebieden met een lage omgevingshelderheid) van toepassing, te weten:

- maximale verlichtingssterkte E_v : 5 lx;
- maximale lichtsterkte I : 2.500 cd¹.

Wanneer aangesloten wordt bij de maximale uitstralingshoek conform de Richtlijn lichthinder zal bij de woonboten gelegen ten noordoosten van het plan alsook bij andere omliggende woningen, gezien de grote afstand van deze woonboten/woningen tot de lichtmasten (minimaal 400 meter tot de woonboten en 250 meter tot woningen), met zekerheid voldaan worden aan de eisen die in de Richtlijn lichthinder zijn opgenomen ter voorkoming van lichthinder van omwonenden. Dit geldt ook bij een maximale lichtmasthoogte van 20 meter en ongeacht de exacte locatie van de lichtmasten binnen het plangebied.

1 uitgaande van een beperkte grootte van de armaturen ($A_p \leq 0,03 \text{ m}^2$)

3 Activiteitenbesluit

De eisen van de Richtlijn lichthinder worden aangewend vanuit het milieuspoor. In het Activiteitenbesluit verloopt dit via artikel 2.1. Artikel 2.1 betreft het zorgplichtbeginsel. Het eerste lid van dit artikel beschrijft dat de drijver van een inrichting nadelige milieugevolgen zoveel mogelijk moet voorkomen en als dat niet kan beperken. In het tweede lid van artikel 2.1 is onder andere opgenomen:

- h. het voorkomen dan wel voor zover dat niet mogelijk is het tot een aanvaardbaar niveau beperken van lichthinder;
- q. het beschermen van de duisternis en het donkere landschap in door het bevoegd gezag aangewezen gebieden.

In de toelichting van het artikel wordt hierbij verwezen naar de NSVV-richtlijn. Op deze wijze is geborgd dat het optreden van onevenredige lichthinder wordt voorkomen.

4 Conclusie

De aanleg van het bedrijventerrein en de eventuele plaatsing van lichtmasten zal er toe leiden dat de zone waarin sprake is van verlichting wordt verbreed van het bestaande bedrijventerrein Hoogveld tot aan de nieuw aan te leggen haven.

Uit de Richtlijn lichthinder blijkt dat lichthinder -gegeven de beoogde (maximale) hoogte van de lichtmasten en de afstand tussen de lichtmasten en de woonboten en andere omliggende woningen (minimaal 400 meter tot de woonboten en 250 meter tot woningen) voorkomen wordt indien de aanbevelingen uit de Richtlijn worden opgevolgd.

Aantasting van het leefmilieu van omwonenden is derhalve niet te verwachten.

Mocht in de toekomst toch sprake zijn van lichthinder, dan bestaat de mogelijkheid hierop te handhaven via de voorschriften van het Activiteitenbesluit. Hierbij wordt getoetst aan de eisen conform de Richtlijn lichthinder.

Mook,

Deze notitie bevat:
3 pagina's.

